

Tallenes KLARE tale

Kultur
+ Næringsliv
= Kulturnæring

DRAMMEN 6. MARS

Elizabeth C. Bjørn-Hansen, Forum for Kultur og Næringsliv

©2007

FORUM FOR KULTUR
OG NÆRINGSLIV

Privat, medlemsbasert, not for profit
(200+ medlemmer fra kultur og
næringsliv)

Støttet av Kulturdepartementet og
Handels- og Næringsdepartementet
2001-

(Tango for to- – sterkt inspirert av den
Kreative Allianse)

St.melding nr. 22:
Kultur og Næring

St.melding nr.18:
Leve med kulturminner

*Handlingsplan Januar 2007,
(NHD, KKD; KRD, MD mfl)*

Internasjonalt nettverk

www.kulturognaringsliv.org

FORUM FOR KULTUR OG NÆRINGSLIV

en pådriver og inspirator for å
stimulere til en gjensidig utveksling
av kunnskap, kontakt, kompetanse,
verdier og holdninger.

©2007

Næringslivets mål

- Verdiskaping
- Tjene penger
- Skape arbeidsplasser

Kulturlivets mål (rolle)

- Forvalte
- Skape
- Formidle kulturelle verdier
- Estetikk
  - Holdninger
  - Kunnskap
  - Tradisjon
  - Innovasjon

Kunstnerens rolle

Stille kritiske spørsmål
eller provosere?

Inspirere

Sette fenomen i nye
perspektiv -- forstå
sammenheng?

Kommunisere/formidle budskap

Personlig behov
for å uttrykke seg?

Skape kunst for kunstens
egen skyld, l'Art pour
l'Art

©2007

Fordommene flourer....

Kunstnere om FORRETNINGSFOLK

- Grådige
- Velstående
- Effektive
- Dresskledde
- Profittjagere
- Høyrevridde

Forretningsfolk om KUNSTNERE

- Uflidde
- Egoistiske
- Sytende
- Homofile
- Fattige
- Hullete (på kroppen)
- Venstrevridde

©2007

VIA MEDICIENE FIRENZE

©2007

INPC
NATIONAL INSTITUTE FOR CULTURAL HERITAGE

England:
Eksport av kreativ
industri økte **15% årlig**
fra 1997-2001.

**Omsetning på
1.3 trillioner
dollar!
Fra 831
billioner i 2002**

**Kreativ sektor 15% ansatte i
byer som New York og
London
2005: 25 – 30 % vekst
-- større enn bil og
flyindustri i USA**

**”KULTUR ER ET
KOMMERCIELT
VÆKST-
ERHVERV”**

Kulturnæringene
bidrar med
34 milliarder
kroner i Norge!

Opphavsrett er
det mest
voksende
juridiske feltet i
USA

De seks største
museene i
Trond-
heim har en egen
inntjening på
90 millioner
kroner

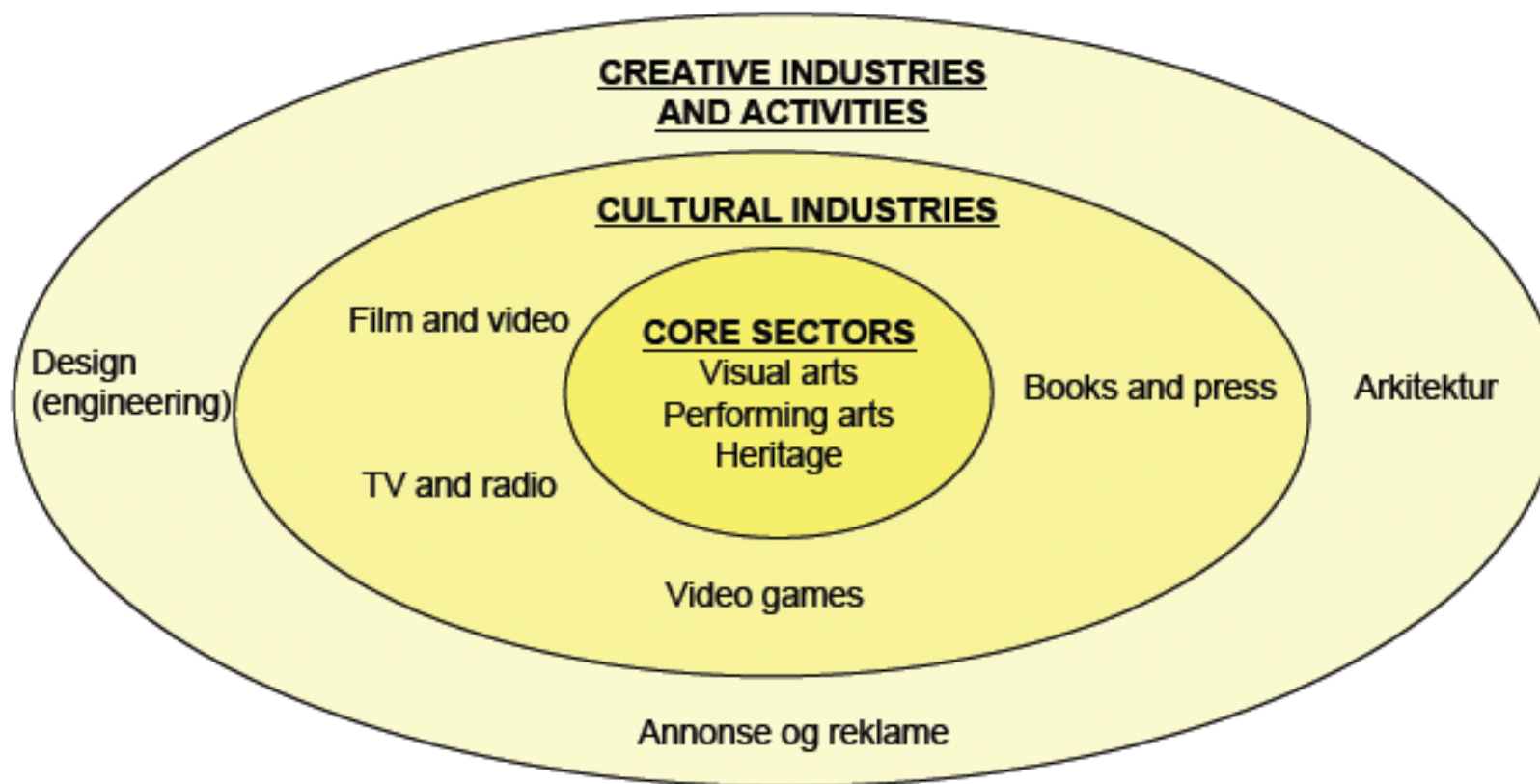
**BILBAO:
1 mill. turister;
5 milliarder i
inntekter**

©2007

The economy of Culture in Europe (European Commission 2006)

http://ec.europa.eu/culture/eac/sources_info/studies/economy_en.html

Operasjonalisering nært opp til vår,
men ikke verdikjedeperspektiv

Norge 3 % av BNP – blant de høyeste,
men ENGINEERING drar antakelig opp

7

Kulturnæringene i Europa

- Antall ansatte økt over siste tre år
(imotsetning til generell sysselsetting-- sunket)
- 5.885 millioner ansatt i Europa (inkl. turisme)
- Stabil og økende tendens
- Motor for Europa

©2007

Milliardnæring: Ny forskning viser at kulturnæringene skaper verdier for nærmere 34 milliarder kroner årlig.

Kulturnæringene

Prosentvis fordeling av antall bedrifter. Per 1. januar 2004*

Bibliotek/museum	1
Utøvende kunst	36
Musikk	5
Arkitektur	6
Design	9
Bøker/aviser/blader	21
Film/video/foto	10
TV/radio	5
Annonse/reklame	10

*Tallene er avrundet

2004 Dagens Næringsliv/Kilde: Østlandsforskning

Størst vekst blant utøvende kunstnere

OSLO: - Det har vært stabil vekst for hele næringen, men det er en dynamisk kjerne som utpeker seg, sier direktør i Østlandsforskning, Tone Haraldsen.

Hun viser til sektoren «utøvende kunst», som omfatter blant annet skuespillere, musikere, forfattere, billedkunstnere og fotografer. Denne gruppen hadde den største veksten i antall sysselsatte, og også den største veksten i bruttoprodukt. Fra 1996 økte de utøvende kunstnerne verdiskapingen fra 1,8 milliarder kroner til 3,2 milliarder i 2003. Fra 2001 til 2003 var det en vekst i nyetableringer på 32 prosent, til 289 bedrifter.

- Denne gruppen er basis for kulturnæringene. De er med på å forme samfunnet, og skaper ideer og grobunn til de andre næringene, sier Haraldsen.

Samtidig viser denne gruppen at de sysselsetter kun 12 prosent av den totale kulturnæringen. Rapporten konkluderer med at denne nærings-

FORSKER PÅ KULTUR. - Kulturnæringene bør ha en naturlig plass i innovasjonssystemet, sier direktør Tone Haraldsen i Østlandsforskning.

litikerne holder flere tanker i hodet på en gang når de ser på dette, kommenterer Elizabeth Føllesdal i «Forum for Kultur og næringsliv.»

Kulturnæringene

Prosentvis fordeling av antall bedrifter. Per 1. januar 2004*

Bibliotek/museum	1
Utøvende kunst	36
Musikk	5
Arkitektur	6
Design	9
Bøker/avis/er/blader	21
Film/video/foto	10
TV/radio	5
Annøse/reklame	10

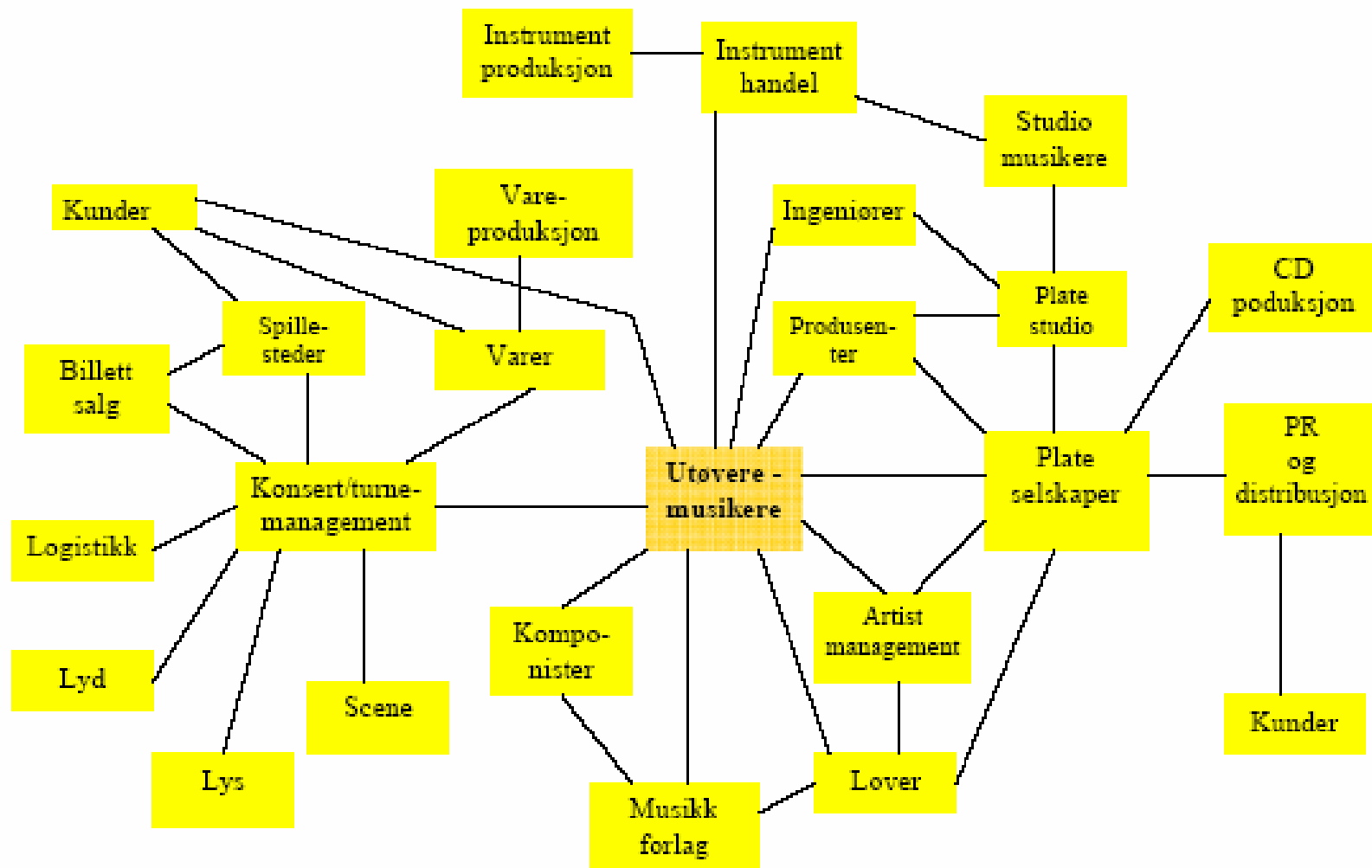
*Tallene er avrundet

2004 Dagens Næringsliv/Kilde: Forlandsforskning

©2007

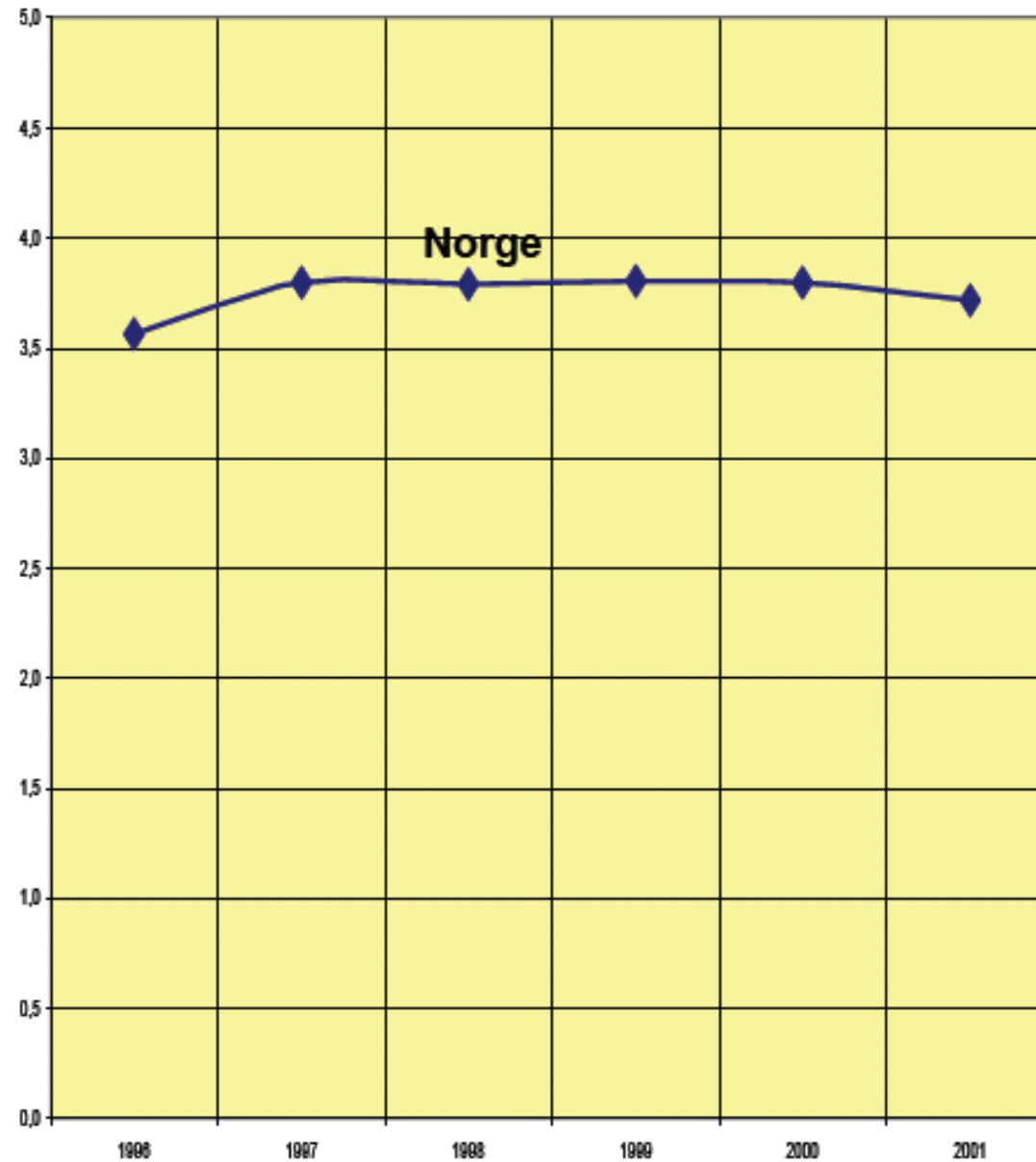
FORUM FOR KULTUR
OG NÆRINGS LIV

Figur 24: Skjematisk illustrasjon av produksjonsnettverk i musikkbransjen. Kilde: Curds (2001), bearbejdet av Østlandsforskning

©2007

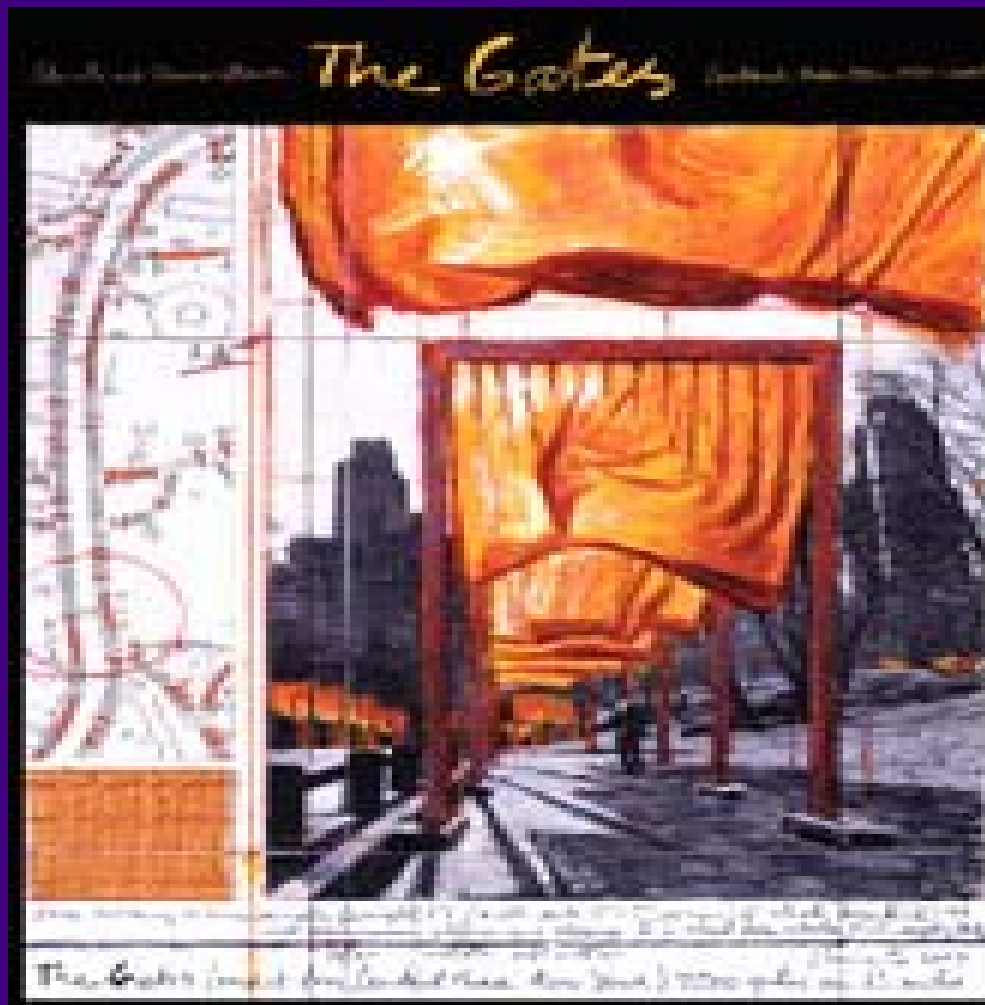
Sysselsatte i KN i prosent av totalt antall sysselsatte (SSB)

©2007

CHRISTO

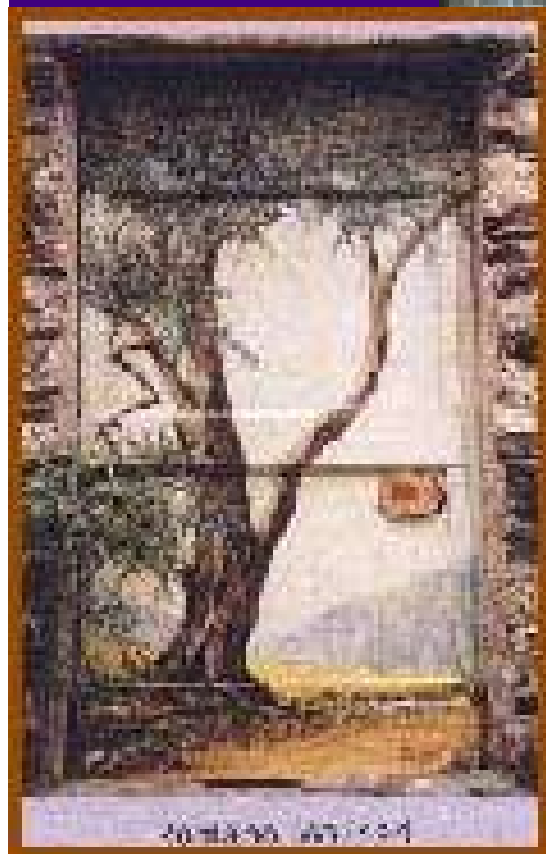
**Tilførte New York
City \$254 million
i løpet av en
måneds tid..**

©2007

FORUM FOR KULTUR
OG NÆRINGSLIV

PORTE di VALLORIA
Et nytt liv takket være 72
kunstnere....

Vimmerby er ikke hva den var....

©2007

PEER GYNT ARRANGEMENT AS

**2006: 14 årsverk,
omsetning på 40 millioner kroner.**

©2007

Fredrikstad Medieparken

Konvekst i Lillehammer
Hil, Fabrikken, Hundefossen

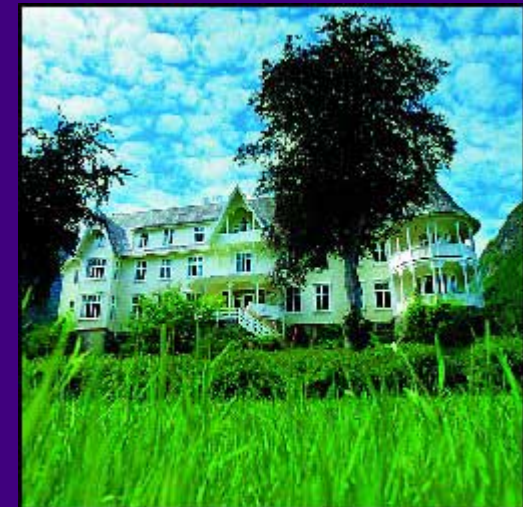
Risør sommerfestivalene

Og rakfisen får du i Valdres...

Bokbyene i Fjærland og Tvedestrand

300000
besøkende
om sommeren

Besøkstall opp 85,8 prosent

Tvedestrand folkebibliotek hadde den største økningen i besøk i 2004, med hele 85,8 prosent, ifølge Aust-Agder bibliotek og kulturformidling

©2007

The million dollar question.....

Hvilke(n)
kulturnæring(er)
har best sjanser
i
Drammen?

©2007

ANALYSE AV NÅSITUASJON

- Hvilke forutsetninger har vi?
- Hvilken kulturnæring har vi best forutsetning til å lykkes med?
- Samarbeidspartnere?
- Stakeholders/Interessenter
- Hvilke ressurser?
  - Tid
  - Personer
  - Kapital
- Hvilke hindringer har vi?
  - Hvordan håndterer vi hindringene?
- Swot analyse

©2007

Hvilke aktiviteter skal settes i gang for å underbygge forutsetningene?

- Kartlegging av kompetanse
  - Hvem?
  - Hvordan?
    - Eierskap?!?!?!?
- Bygging av kompetanse
  - Kurs
  - Workshops
  - Mentor/Coachingprogram
- Anti - jante aktiviteter
  - Priser, heder, ære
- Påvirkning av etterspørsel

©2007

John Tusa

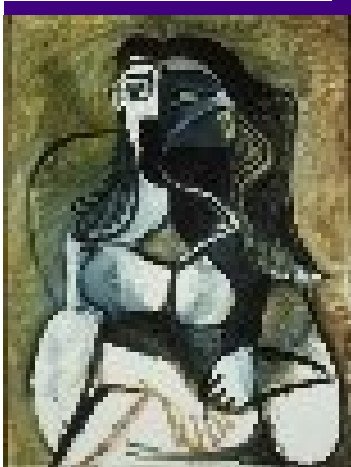
Mozart er Mozart på grunn av hans *musikalske talent*, ikke fordi han skapte en turistindustri i Salzburg, eller navnga en eksklusiv sjokolade og marsipan;

Picasso er viktig fordi han *introduserte nye måter å se objekter på*, ikke fordi hans malerier i Bilbao ga nytt liv til et nedslitt område.

Vi setter pris på Van Gogh fordi hans malerier kommuniserer *ekte intensitet og smerte*; ikke fordi han gjorde solsikker og trestoler populære.

Fokus på total kvalitet er overordnet når man skal sette pris på kunst.

Alle andre elementer er interessante, men underordnede.....

©2007

FORUM FOR KULTUR
OG NÆRINGSLIV